

**Міністерство освіти та науки України
Національний технічний університет
«ДНІПРОВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА»**

**НН Інститут гуманітарних та соціальних наук
КАФЕДРА ФІЛОСОФІЇ І ПЕДАГОГІКИ**

**МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
ПІЗНАВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

Студентів ОПШ «Культурологія»

**за спеціальністю 034 Культурологія
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти**

Дніпро

2022

Методичне забезпечення пізнавальної практики для бакалаврів освітньо-професійної програми «Культурологія» спеціальності 034 Культурологія / Упор. Шабанова Ю.О. / Нац. техн. ун-т. «Дніпровська політехніка», кафедра філософії і педагогіки. – Д. : НТУ «ДП», 2022. – 44 с.

Упорядник:

Ю.О. Шабанова, - доктор філософських наук, професор

Погоджено рішенням науково-методичної комісії спеціальності 034 Культурологія (протокол № 1 від 31.08.2022).

Подано матеріали методичного забезпечення пізнавальної практики здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти освітньо-професійної програми «Культурологія» спеціальності 034 Культурологія, що містять форму організації та зміст практичної підготовки, вимоги до її результатів, обов'язки студента-практиканта, поради для успішного проходження практики, а також вимоги та зразки звітної документації студента-практиканта за спеціальністю 034 Культурологія.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ	4
2. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТА СТАЖУВАННЯ	7
3.ОЧІКУВАНІ РЕЗІЛЬТАТИ НАВЧАННЯ.....	5
4.БАЗИ ПРАКТИКИ	5
5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	5
6. ОБОВ'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ.....	7
7. БАЗА ПРАКТИК.....	9
8. ТЕМАТИКА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕЖАХ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ЗА ОПП «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»...	10
9. ЗАХИСТ ЗВІТУ ПРАКТИКИ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ.....	27
10. ПОЛІТИКИ.....	28
11. РЕКОМЕНОВАНА ЛІТЕРАТУРА ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ.....	29
ДОДАТКИ.....	31

1.ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Пізнавальна практика студентів ОПП «Культурологія» здійснюється відповідно до Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <http://surl.li/amiwl>.

Пізнавальна практика студентів ОПП «Культурологія» за спеціальністю 034 Культурологія першого (бакалаврського) рівня вищої освіти проводиться у 8-мій чверті (4 семестр) другого року навчання студентів бакалаврату згідно навчального плану підготовки здобувачів ОПП «Культурологія». Відповідно до навчального плану пізнавальна практика містить 180 годин / 6 кредитів ЄКТС.

Пізнавальна практика - невід'ємна складова навчального процесу підготовки бакалаврів культурології, що має сприяти практичній підготовці майбутніх фахівців. Пізнавальна практика сформована у відповідності з освітньо-професійною програмою «Культурологія» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 034 Культурологія і є одним з основних елементів навчально-виховного процесу. В процесі пізнавальної практики у студентів формуються навички самостійної науково-дослідної роботи з культурологічної проблематики, що дає можливість познайомитись та долучитись до системи організації бібліографічних відділів з культурологічної тематики вітчизняних і зарубіжних спеціалізованих носіїв інформації; познайомитись зі змістом культурологічних першоджерел, навчитися конспектувати, обмірковувати й інтерпретувати основні думки авторів, логічно аргументувати власну думку, правильно оформлювати звернення до авторського матеріалу, запобігаючи плагіату, узагальнювати дослідницький досвід.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

Мета практики – закріплення отриманих в ході попереднього навчального процесу теоретичних знань на підставі самостійної дослідницької роботи, формування навичок наукової діяльності, зокрема роботи з культурологічною літературою, здійснення аналізу та синтезу теоретичного знання, індивідуальної роботи з елементами наукового пошуку за обраною тематикою.

Завдання курсу формування:

- фахового вміння пошуку інформації та анування літератури з культурологічної та загальногуманітарної тематики
  - вміння досліджувати аналітичні першоджерела й реферативно залучати їх до аналізу соціокультурних явищ
  - здійснення критичного аналізу
  - формулювання власних узагальнень та висновків, користуючись системою культурологічних понять
  - обґрунтовувати власні ідеї
  - здібності викладання дискурсивного тесту та складання звіту дослідження

3. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

- Здійснювати експертну оцінку культурних об'єктів за заданими критеріями та надавати рекомендації щодо їх соціальної актуалізації; здійснювати аналіз та оцінку творів різних видів мистецтва

- Презентувати знання про культуру відповідно до спеціалізації представників різних професійних груп та здобувачів освіти

- Усвідомлювати принципи організації музейної, галерейної, театральної та концертної діяльності

4. БАЗИ ПРАКТИКИ

Студент-практикант обирає базу практики відповідно до обраної тематики дослідження та угод про співпрацю між НТУ «Дніпровська політехніка» та закладом культури або освіти:

- КЗК «Дніпропетровський художній музей» ДОР
- КЗК "Дніпровський будинок мистецтв"
- КЗ «Дніпропетровський фаховий мистецько-художній коледж культури» ДОР
- Дніпропетровська академія музики ім. М. Глінки
- Управління культури, туризму, національностей і релігій Дніпропетровської ОДА
- Дніпропетровський національний історичний музей ім. Д.І. Яворницького
- КЗВО «Дніпровська академія неперервної освіти» ДОР
- ІОД НАПедН України

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

3.1 Початок практики. Пізнавальна практика розпочинається настановним інструктажем, в якому беруть участь студенти-практиканти та викладач-керівник практики. За два місяця до початку пізнавальної практики студент зобов'язаний надати на ім'я завідувача кафедри заяву зі зазначенням

ім'ям керівника практики (з його особистим підписом), бази практики та імовірною темою дослідження на підставі чого до початку пізнавальної практики видається наказ по університету.

1.2. Настановний інструктаж. На інструктажі керівник пізнавальної практики зачитує наказ Ректора про проходження пізнавальної практики студентами, а також ознайомлює студентів з метою, основними завданнями, особливостями організації пізнавальної практики та термінами її проходження. Керівник практики знайомить студентів із Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <http://surl.li/amiwl> та з Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <http://surl.li/alvis>

1.3. Ознайомлення студентів-практикантів із алгоритмом здійснення пізнавальної практики. Керівник практики знайомить студентів-практикантів із послідовністю здійснення пізнавальної практики, а саме:

- Остаточне визначення тематики дослідження студента.
- Ознайомлення із специфікою дослідницької роботи за місцем бази практики
- Складання плану здійснення дослідження
- Визначення предмету, об'єкту, мети та завдання дослідження
- Вивчення бібліографічно-інформаційного вітчизняного та зарубіжного простору з культурологічної та загальногуманітарної проблематики
- Пошук та відбір дослідницької літератури за обраною тематикою
- Вивчення, обробка та анотування дослідницької літератури
- Систематизація теоретичного матеріалу дослідження
- Формування практичної частини дослідження (залучення теоретичних здобутків дослідження до впровадження в сучасний вітчизняний соціокультурний простір)
- Формування висновків дослідження за обраною тематикою.

1.4. Підсумки практики. Для отримання підсумкової оцінки проходження пізнавальної практики необхідно представити звіт (См. Приклад оформлення у додатку) та здійснити захист результати пізнавальної практики на підсумковій конференції в присутності студентів-практикантів, керівника педпрактики, викладачів та завідувача кафедри. Захист власного дослідження студента відбувається у якості доповіді (7-10 хвилин) що містить основні результати дослідження та супроводжується презентацією.

6. ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ З ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННЯ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ:

6.1 Основні обов'язки керівника практики від університету:

- укладання на початку навчального року за заявкою кафедри договорів з підприємствами (організаціями, установами), які визначені як бази практики, терміном дії від одного до п'яти років;
- погодження термінів проведення практики і кількості студентів-практикантів;
- уточнення з керівниками баз практики умов її проведення;
- надання кафедрі інформації щодо наявності місць практики згідно з укладеними договорами;
- контроль за проведенням практики, аналіз та узагальнення її результатів;
- забезпечення кафедри документацією з питань практики;
- здійснення контролю за наявністю програм практик;
- аналіз звітів з результатами практики та підготовка підсумкової довідки;
- надання базі практики для погодження програму (за два місяці до початку практики), а не пізніше ніж за тиждень – список студентів-практикантів.

6.2 Основні обов'язки директора НН Інститут гуманітарних та соціальних наук:

- контроль за своєчасною розробкою кафедрою, що проводить практику, подання про проходження практики здобувачами вищої освіти спеціальності 034 Культурологія;
- організація підготовки проєкту наказу ректора про проходження практик здобувачами вищої освіти;
- проведення нарад керівників практик (відповідальних за конкретні види практик);
- звітування на вченій раді Інституту про стан та перспективи практик;
- контроль за організацією та проведенням організаційних заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику, своєчасність захисту результатів практик на кафедрах;
- контроль процесу укладання договорів з базами практик;
- перевірка готовності баз практики до прийому студентів і здійснення відповідних підготовчих заходів;
- подання у сектор практики навчального відділу письмового звіту за результатами проведення практики

6.3 Основні обов'язки завідувача кафедри, що проводить практику:

- організація розробки та вдосконалення програм певних видів практики, а також інших навчально-методичних та звітних документів (враховуючи специфіку конкретної спеціальності);
- проведення заходів перед направленням здобувачів вищої освіти на практику, зокрема:

здійснення контролю за проходженням практики здобувачами вищої освіти на базі практики;

координація роботи керівників практики, закріплених за групами здобувачів вищої освіти;

подання декану директору інституту та керівнику практики від університету письмового звіту про проведення практики із зауваженнями й пропозиціями щодо поліпшення практики.

6.4 Основні обов'язки керівника практики від кафедри:

- проведення інструктажу про порядок проходження практики з охорони праці;

- надання здобувачам вищої освіти — практикантам необхідних документів (направлень, програм, щоденників (в.т.ч. індивідуальних завдань), методичних рекомендацій тощо), перелік яких встановлюється у програмах про проведення практики здобувачів вищої освіти, з урахуванням специфіки підготовки бакалаврів за спеціальністю 034 Культурологія ОПП «Культурологія»

- ознайомлення здобувачів вищої освіти із системою звітності з практики, а саме: подання письмового звіту, оформлення виконаного індивідуального завдання, захист звіту;

- проведення зі здобувачами вищої освіти попереднього обговорення змісту й результатів практики, потреб змін програм тощо;

- розробка тематик індивідуальних завдань, що враховують напрям науково-дослідних, курсових і кваліфікаційних робіт;

- узгодження з керівником практики від організації, підприємства, установи тощо індивідуальних завдань з урахуванням особливостей місця практики;

- контроль забезпечення належних умов праці та побуту практикантів;

- участь у розподілі здобувачів вищої освіти за місцями практики;

- контроль за своєчасним прибуттям здобувачів вищої освіти до місць практики, виконанням програми практики та дотриманням термінів її проведення;

- надання методичної допомоги здобувачам вищої освіти під час виконання ними індивідуальних завдань і збору матеріалів;

- проведення консультацій щодо обробки зібраного матеріалу та його використання для звіту про практику;

- приймання та оцінювання звітів здобувачів вищої освіти про проходження практики;

- подання звітів здобувачів вищої освіти про практику для зберігання на кафедрі.

6.5 Основні обов'язки керівника практики від бази практики:

- організація роботи практикантів відповідно до програми практики;

- визначення робочих місць практики здобувачів вищої освіти, забезпечення ефективності її проходження;

- проведення інструктажу та дотримання здобувачами вищої освіти правил техніки безпеки й охорони праці на робочому місці;

- сприяння здобувачам вищої освіти – практикантам у використанні наявної літератури, необхідної документації тощо;

- контроль дотримання здобувачами вищої освіти правил внутрішнього розпорядку;
- створення необхідних умов для ознайомлення здобувачів вищої освіти з новітньою спеціальною літературою, сучасними технологіями організації культурних або освітніх заходів, методами організації праці;
- надання здобувачу вищої освіти відгуку з оцінкою про проходження практики.

6.6 Здобувачі вищої освіти при проходженні практики зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики направлення на практику з індивідуальним завданням, інструктаж про порядок проходження практики та з техніки безпеки, консультації щодо оформлення усіх необхідних документів;
- заповнити та завізувати в деканаті щоденник практики і направлення;
- своєчасно прибути на базу практики;
- отримати у керівника практики інструкції щодо програми проведення практики та оформлення всіх необхідних документів;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики;
- дотримуватися правил охорони праці, техніки безпеки й виробничої санітарії;
- нести відповідальність за виконану роботу;
- своєчасно подати звіт про проходження практики та захистити його;
- виконувати правила внутрішнього розпорядку бази практики, розпорядження адміністрації та керівників практики. У разі невиконання вимог, які висуваються практиканту, він може бути відсторонений від подальшого проходження практики.

7. ПРОГРАМА ПРКТИКИ

1. Знайомство із специфікою діяльності, організаційним та дослідницьким досвідом за обраною базою практики

1.1 Вивчення дослідницької тематики за базою практики

1.2 Знайомство із науковими здобутками закладу за обраною тематикою

1.3 Ознайомлення із системою організації дослідницької діяльності закладу та зв'язку її досягнень з практикою соціокультурних заходів та напрямків вдосконалення культурологічного простору регіону.

2. **Знайомство з системою організації бібліографічних відділів з культурологічної та загальногуманітарної тематики вітчизняних та зарубіжних бібліотек та інших спеціалізованих носіїв інформації**

2.1 Відділи гуманітарної літератури у бібліотеках та онлайн-носії інформації з культурологічної тематики

2.2 Спеціалізовані web-сайти, присвячені персоналіям та галузям культури

2.3 Іномовні й україномовні он-лайн бібліотеки з гуманітарної проблематики

2.4 Онлайн періодичні видання з культурологічної проблематики

2.5 Робота з бібліографією. Відбір необхідних бібліографічних джерел з обраної проблеми.

3. Вивчення й аналіз першоджерел з обраної теми. Анотування та реферування.

2.1. Знайомство зі змістом відібраних першоджерел. Конспектування головних думок, що представляють підходи до проблеми.

2.2. Аналіз виділених фрагментів текстів. Анотування - формулювання власних думок стосовно ролі даного матеріалу в теоретичному вирішенні культурологічної проблеми.

2.3 Структурні складові дослідження. Вступ. Головна частина. Висновки. Формування тексту звіту. Співвідношення першоджерельного й самостійного творчого узагальненого.

4. Специфіка презентації реферату з обраної культурологічної теми

3.1 Структура та зміст презентації теоретичної роботи.

3.2. Особливості засобів та обсягу візуалізованого матеріалу. Проблема - першоджерельні локуси - власні узагальнення.

3.3. Взаємодія змістовно-текстових й візуально-символічних рядів презентації у досягненні повноти й коректності розкриття культурологічної теми.

8. ТЕМАТИКА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ В МЕЖАХ ПІЗНАВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ЗА ОПП «КУЛЬТУРОЛОГІЯ»

ТЕМАТИКА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ З ДИСЦИПЛІНИ ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ КУЛЬТУРИ»

Антична культура:

1. Римські впливи на культуру та мистецтво європейських провінцій 1-4 ст. н.е. (Фракія, Мезія, Істрія, Норік, Паннонія, Дакія, Галія, Гельвеція, Британія, Верхня й Нижня Німеччина)

Рекомендована література:

1. Бандровський О. Г. Формування зовнішньополітичного курсу Римської імперії в кінці I ст. до н.е. Архівовано 12 серпня 2011 у Wayback Machine / Карпатика. Збірник наукових праць. 2010, Вип. 39.

2. Дзиговский А. Н. Очерки истории сарматов Карпато -Днепровских земель. Одесса, 2003.

3. Онишук. Провінційно-римські культурні впливи та їх роль в етнічній історії Волино-Подільського пограниччя. Архівовано 4 жовтня 2012 у Wayback Machine. / Археологія і давня історія України. Збірник наукових праць. 2010, Вип. 2.

2. Культура і мистецтво давньогрецьких міст Боспорського царства (Пантікапей. Херсонес)

Рекомендована література:

1. Античні держави Північного Причорномор'я: біля витоків вітчизняного права (кінець VII ст. до н. е. — перша половина VI ст. н. е.). Монографія / Гавриленко О. А. Харків: Парус, 2006. 352 с.

2. Вус О. В. Мобильная группировка римской армии в Таврике в конце III—V вв. н. э. // Материалы по Археологии и Истории Античного и Средневекового Крыма. 2016. № 8. С. 357–376.

3. Енциклопедія історії України: у 10 т. / Редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. К. : Наукова думка, 2013. Т. 10 : Т — Я. С. 372. 784 с.

4. Зубар В. Херсонес Таврійський // Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. К. : Наукова думка, 2013. Т. 10 : Т - Я. С. 372-378. 784 с.

5. Некрополь Херсонеса Таврійського. Нові сторінки в історії досліджень / О. Рішняк [та ін.]; [пер. англ. Зайшла Н. О.]. Львів:, 2012. 123 с.

6. Пантікапей // Юридична енциклопедія: [у 6 т.] / ред. кол.: Ю. С. Шемшученко [та ін.]. К.: Українська енциклопедія ім. М. П. Бажана, 2002. Т. 4: Н - П. 720 с.

7. Поселення херсонеської хори Маслини у Північно-Західній Тавриці: [монографія] / В. В. Котенко; Харків. нац. ун-т ім. В. Каразіна. Харків: ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2017. 227 с.

8. Релігійний світогляд населення античного Херсонеса / Т. М. Шевченко; Нац. акад. наук України, Ін-т археол. К.: Ін-т археол. НАН України, 2011. 511 с.

9. Скарби Херсонеса Таврійського. Сокровища Херсонеса Таврического [альбом / авт.-упор.: М. Алексеєнко та ін.; фотозйомка: К. Зикова та ін.]. Київ: Мистецтво, 2014. 319 с.

3. Антична розписна кераміка та кераміка давніх слов'ян: етнокультурна спадкоємність

Рекомендована література:

1. Баран В. Д., Баран Я. В., Черняхівська культура: Історичні витоки українського народу. Київ, 2005. 208 с.

2. Синиця. Є.В. Черняхівська культура. Архівовано 13 березня 2016 у Wayback Machine // Енциклопедія історії України: у 10 т. / ред.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. К.: Наукова думка, 2013. Т. 10 : Т - Я. С. 529. 784 с.

3. Магомедов Б., Готи і гепіди в культурах римського часу. Українська наука: минуле, сучасне майбутнє. Археологія Тернопільщини. Тернопіль, 2003. С.155-161.

4. Черняхівська культура: матеріали досліджень / ОІУМ. Київ; Луцьк: ІА НАН України; ПО НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2011. № 1. 244 с.

4. Давньогрецькі літургії й містерії як основа духовних і мистецьких форм культури Північного Причорномор'я .

Рекомендована література:

1. Гурська Л. Шкільний театр в Україні як першооснова національного музично-драматичного мистецтва (XVI–XVIII ст.). Гілея: науковий вісник. 2013. № 75. С. 389–391.

2. Дідахі. Вчення дванадцятьох апостолів / [пер. з давньогр. єпископа Епіфанія (Думенка)] // Мужі апостольські. Київ: Вид. відділ УПЦ КП, 2010. С. 4–95.

3. Кавасила М. Пояснення Божественної Літургії / [пер. з давньогр. Д. Коваль]. Львів: Свічадо, 2013. 128 с.

4. Павлюк Н. Епічність як елемент в українській бароковій драматургії. Магістеріум. Вип. 48. Літературознавчі студії. 2012. С. 114–116.

5. Скржинская М.В. Дневнегреческие праздники в Слладе и северном Причерноморье. К., 2009. 366 с.

6. Софронова Л. Старовинний український театр / [пер. з рос. Н. Федорака]. Львів: Вид-во ЛНУ ім. І. Франка, 2004. 336 с.

7. Сулима М. Українська драматургія XVII–XVIII ст. 3-тє вид. Київ: СтилоС, 2010. 368 с.

8.

5. Традиції виховання античного грека й римлянина й сучасність.

Рекомендована література:

9. Виховання у Стародавній Греції: соціокультурний контекст: навч. посіб. для вищ. пед. навч. закл. / Петро Гусак, Людмила Гусак, Леся Мартіросян; Східноєвроп. нац. ун-т імені Лесі Українки. Луцьк : Вежа-Друк, 2016. 199 с.

10. Культурологія. / Під редакцію А. Конверського. К.: Фоліо, 2013

11. Культурологія. Українська та зарубіжна культура / Ред. М. Заковича. К., 2013.

12. Скрипникова Л.В., Ефремова Ж.К. Основы мировой и украинской культуры (от первобытности к Возрождению). Дніпро: Арт-Пресс, 1997.

13. Шабанова Ю.О. Філософія культури. Д.: Ліра, 2019.

14. Шабанова Ю.О., Тарасова Н.Ю., Дичковська О.Я. Історія української культури: навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форм навчання. Д.: НГУ, 2012.

15. Яртісь А.П., Мельник В.І. Лекції з історії світової та вітчизняної культури. Львів, 2005.

Культура Середньовіччя та Відродження:

6. Духовно лицарські ордени середньовічної Європи та їх місце в сучасній європейській та вітчизняній культурі.

Рекомендована література:

1. Висоцька Г.В. Духовно-лицарські ордени в середньовічній Європі / Наукові праці. Історія. Випуск 262. Том 274 С. 50-52.
2. Ісипенко І. Рицарські ордени / Електронний ресурс <https://www.bishop.kharkov.ua/kursi-lekcij/zagalna-cerkovna-istoria/27-ricarski-ordeni>
3. Культурологія: Навчальний посібник / Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А.Ю. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 392 с.
4. Коневич О. В., Юркевич І. Я. Культурологія. К.: Навчальна книга - Богдан, 2014. 88 с.
5. Хейзінга Й. Рицарські ордени і рицарські обітничі // Хейзінга Й. Осінь Середньовіччя. – Х.: Колібри, 2019. с. 90-101.

7. Різноманіття готики в європейській та вітчизняній культурі

Рекомендована література:

1. Готика // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002.
2. Готика // Універсальний словник-енциклопедія. 4-те вид. К.: Тека, 2006.
3. Готика, готицький стиль // Українська мала енциклопедія: 16 кн.: у 8 т. / проф. Є. Онацький. Т. 1, кн. II : Літери В - Г. С. 296-297
4. Готичне мистецтво / Електронний підручник для студентів. https://stud.com.ua/4345/kulturologiya/gotichne_mistetstvo
5. Сакральна готика середньовічного Львова. Автореф. дисертації канд. іст. наук: 07.00.01 / О. Б. Козубська; НАН України. Ін-т українознав. ім. І.Крип'якевича, Ін-т народознав. Л., 2004. 19 с.
6. Хейзінга Й. Осінь Середньовіччя. – Х.: Колібри, 2019. с. 90-101.
7. Шабанова Ю.О., Тарасова Н.Ю., Дичковська О.Я. Історія української культури: навч. посіб. для студ. усіх спец. денної та заочної форм навчання. - Д.: НГУ, 2012. 141 с.
8. Історія української культури / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. К.: Медицина, 2021.

8. Вплив Каролінгського Відродження на формування європейської культури

Рекомендована література:

1. Антонова О.Є. Слово про людину і науку середньовіччя / Історія університетської освіти / Історія університетської освіти : виникнення, становлення, розвиток: збірн. наук. праць молодих дослідн. Випуск 2. / за ред.

О.Є. Антонової, В.В. Павленко. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І.Франка, 2013. С. 7-17.

2. Волинка Г. І. Філософія стародавності і середньовіччя в освітньому контексті, К.:Вища освіта, 2005.

3. Коневич О. В., Юркевич І. Я. Культурологія. К.: Навчальна книга - Богдан, 2014. 88 с.

4. Культурологія: Навчальний посібник / Гриценко Т. Б., Гриценко С. П., Кондратюк А.Ю. К.: Центр навчальної літератури, 2017. 392 с.

5. Культурологія: теорія та історія культури : Навчальний посібник / За ред. І.І. Тюрменко, О.Д. Горбула - Київ: Центр навчальної літератури, 2004.- 368 с.

6. Скіра Ю. Каролінгське відродження: передумови, творці, досягнення // Глухівські наукові читання – 2013: Збірник матеріалів III Міжнародної наукової конференції молодих учених та студентів, присвяченої 270-літтю укладання “Прав за якими судиться малоросійський народ”. Київ: Центр пам’яткознавства НАН України і УТОПІК, 2013. С. 85-86.

7. Тюрменко О.Д. Горбула. Київ: Центр навчальної літератури, 2004. 368 с.

9. Особливості культури північного та південного Ренесансу: компаративний аналіз

Рекомендована література:

1. Балух В. О., Коцур В. П. Культура ранньомодерної Європи. Х.: Фоліо, 2017. 496 с.

2. Галіченко М.В., Поліщук І.Є. Культурологія: Навчально-методичний посібник для студентів. Херсон: Поліграф, 2018. 85 с.

3. Історія української культури / В.А. Качкан, О.Б. Величко, Н.М. Божко та ін. К.: Медицина, 2021.

4. Конверський А. Культурологія. К.: Наукова думка. 2018. 864 с.

5. Хейзінга Й. Осінь Середньовіччя. – Х.: Колібри, 2019. с. 90-101.

10. Монастирська культура Середньовіччя як формування інтелектуального простору Західної Європи

Рекомендована література:

1. Волинка Г. І. Філософія стародавності і середньовіччя в освітньому контексті, К.:Вища освіта, 2005.

2. Галіченко М.В., Поліщук І.Є. Культурологія: Навчально-методичний посібник для студентів. Херсон: Поліграф, 2018. 85 с.

3. Конверський А. Культурологія. К.: Наукова думка. 2018. 864 с.

4. Могильний А.П. Культура і особистість: Монографія. К.: Вища школа, 2002. 303 с.

5. Смоліна О. Місце монастирської культури у системі взаємодії «Церкви» і «Світу» / Вісник Львівської національної академії мистецтв. Вип. 21. С. 337-348

6. Хейзінга Й. Осінь Середньовіччя. – Х.: Колібри, 2019. с. 90-101.

Культура 17-18 століть:

11. Байки Лафонтена й «Байки харківські» Сковороди: два особистісні світи в культурі Просвітництва

Рекомендована література:

1. Григорій Сковорода/ Сковорода Г. Українська байка/ Г. Сковорода, Є. Гребінка, Л. Глібов. Харків, 2006. С. 6-95.
2. Григорій Сковорода. Повна академічна збірка творів / За ред. проф Леоніда Ушкалова. Харків-Едмонтон-Торонто: Майдан; Видавництво Канадського Інституту Українських Студій, 2011. 1399 с.
3. Байки харківські / Григорій Сковорода; авториз. пер. [зі староукр.] Н. Федорака. Львів: Свічадо, 2009. 70 с.
4. Давиденко Г.Й. Історія зарубіжної літератури XVII-XVIII століття: навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів. К.: Центр учбової літератури, 2007. 292 с.
5. Зарубіжні письменники. Енциклопедичний довідник у 2 томах. Том 2: Л-Я / За редакцією Н. Михальської та Б. Щавурського. Тернопіль: "Навчальна книга - Богдан", 2006, с. 22 - 24.
6. Попович М. В. Сковорода Григорій Савич // Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. К.: Наукова думка, 2012. Т. 9: Прил С. - С. 607. 944 с.
7. Чижевський Д. Філософські твори: У 4 т. Т. 1: Нариси з історії філософії на Україні. Філософія Григорія Сковороди. К.: Смолоскип, 2005. 402 с.

12. Українське бароко в контексті європейського бароко

Рекомендована література:

1. Бондаревська І.А. Парадоксальність естетичного в українській культурі XVII–XVIII століть. К.: Вид. ПАРАПАН, 2005. 308 с.
2. Горенко-Баранівська Лариса. «Гетьман І.Мазепа — фундатор закладів культури й освіти в Україні другої половини XVII – початку XVIII ст.». Портал «Українознавство». Архів оригіналу за 23 жовтня 2007.
3. Жолтовський П. М. Український живопис XVII—XVIII ст. К., 1978.
4. Макаров А. Світло українського бароко. К., 1994
5. Марко Роберт Стех, «Очима культури». № 80. Архітектура українського бароко Архівовано 14 листопада 2021.
6. Українська гравюра бароко / Д. В. Степовик. К.: ТОВ "Вид-во «КЛЮ»», 2012. 496 с.
7. Українське бароко. Матеріали 1-о конгресу Міжнародної асоціації українців. Київ, Академія наук України, 1993. Архівовано 1 квітня 2016.
8. Федорук О.К. Українське бароко та європейський контекст. Київ, Наукова думка, 1991.

13. Києво-Могилянська академія в колі європейських академій наук Європи 17-18 століть

Рекомендована література:

1. Києво-Могилянська академія в іменах. XVII—XVIII ст. (1500 імен). К.: Вид. дім «КМ Академія», 2001. 736 с.

2. Корчмарик Ф. Духовні впливи Києва на Московщину в добу Гетьманської України. Нью-Йорк, 1964.
3. На шляхах історії // Києво-Могилянська академія в іменах XVII—XVIII ст.: Енциклопедичне видання / відп. ред. В. С. Брюховецький, наук. ред., упоряд. З. І. Хижняк. Київ: Вид. «Києво-Могилянська академія», 2001. С. 15. 736 с.
4. Нічик В. М., Хижняк З. І. Києво-Могилянська академія та українсько-німецькі культурні зв'язки. К.: Вид. дім «КМ Академія», 2000
5. Хижняк З. І., Маньківський В. К. Історія Києво-Могилянської академії. К.: Видавничий дім «КМ Академія», 2003.
6. Яременко М. В.. Києво-Могилянська академія, Київська братська школа, Київський колегіум, Київська академія, Київська духовна академія, Національний університет «Києво-Могилянська академія». Архівовано 6 Жовтня 2016 у Wayback Machine // Енциклопедія історії України: у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін.; Інститут історії України НАН України. К. : Наукова думка, 2007. Т. 4 : Ка - Ком. С. 183. 528 с.
7. Яременко М.В. «Академіки» та «Академія». Соціальна історія освіти і освіченості в Україні XVIII ст. Харків: Акта, 2014.

14. Принципи виховання Ж.-Ж. Руссо в сучасній практиці виховання

Рекомендована література:

1. Лях Г.Р., Данильченко Є.М. Принципи загальнолюдського природного виховання Ж.-Ж.Руссо в контексті розбудови нової української школи. «Young Scientist», № 7 (59), July, 2018. С. 115-118.
2. Метельова Т. Культура Нового часу // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ: Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002. 742 с.
3. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. К.: Знання, 2000. 359 с.
4. Сентиментальна комедія // Літературознавча енциклопедія: у 2 т. / авт.-уклад. Ю.І. Ковалів. Київ: ВЦ «Академія», 2007. Т. 2 : М - Я. С. 382.
5. Українська і зарубіжна культура. Навчальний посібник / Під заг. ред. Заболоцької К. В. Донецьк: «Східний видавничий дім», 2001. с. 79-102.

15. Відбиття західноєвропейських реформаційних тенденцій в українській культурі 17-18 століття

Рекомендована література:

1. Звягіна О. М. Реформація та міжнародні відносини у Центрально-Східній Європі (перша половина XVI століття) // «Європейська Реформація XVI ст.: історико-антропологічний вимір (до 500-ї річниці початку Реформації в

Європі)»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції. Запоріжжя: АА Тандем, 2017. с.36

2. Кочан Н. Реформація // Політична енциклопедія / Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. К.: Парламентське видавництво, 2011. С. 637

3. Ковбасюк С. А. Реформація і гендер: від апології патріархату до феміністичної теології. «Європейська Реформація XVI ст.: історико-антропологічний вимір (до 500-ї річниці початку Реформації в Європі)»: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (м. Запоріжжя, 8 лютого 2017 р.). Запоріжжя: АА Тандем, 2017. 216 с.

4. Куренний Л.Ю. Загальноевропейський зміст реформаційних процесів в Україні в XVI – XVII століттях . К.: Наука. Релігія. Суспільство, 2013 № 4 9. С. 99-104.

5. Литвинов В. Реформація // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України: Абрис, 2002. С. 548. 742 с.

6. Повторєва С., Савельєв В. З історії реформаційних рухів у Західній Україні XVI ст.// Історія релігій в Україні. Львів.2002. с. 342.

Культура 19-20 століть:

16. Сутність культури та мистецтва Радянського Союзу періоду тоталітаризму, методи та механізми її впливу на культурну ситуацію країн соціалістичного табору

Рекомендована література:

1. Годенко-Наконечна О.П. Національна спілка художників України як наступник Спілки художників УРСР / Соціалістичний реалізм. Здаватися іншим. Зошит №1. К.: АДЕФ, 2017. С. 68-75.

2. Єфремова В. Соціалістичний реалізм і тоталітаризм / Справи Сімейні, № 7, 2010.

3. Мерієн Маззоні. Сучасне мистецтво в Угорщині. <https://www.vsesvit-journal.com/old/content/view/202/41/>

4. Культура Східної Європи у 40-х - 80-х роках двадцятого століття. <https://ru.osvita.ua/vnz/reports/culture/10927/>

5. Роготченко О.О. Соціалістичний реалізм і тоталітаризм. Київ: Фенікс, 2007.

6. Солошенко В.В. Політика пам'яті ФРН і мистецтво: досвід подолання обтяжливого минулого. <https://elibrary.ivinas.gov.ua/4890/1/Polityka%20pamiaty%20FRN%20i.pdf>

7. Соціалістичний реалізм // Лексикон загального та порівняльного літературознавства. Чернівці: Золоті литаври. 2001. С. 538.

8. Хархун В. П. Соцреалістичний канон в українській літературі: генеза, розвиток, модифікації / Автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філологічних наук. К. 2010

17. Теорія та практика фотографії як мистецтва нової культури 20 ст.

Рекомендована література:

1. Барт Ролан. Camera Lucida. М.: Ad Marginem, 2016.
2. Зонтаг С. Проти інтерпретації та інші есе. Львів, 2006.
3. Ігор Гайдай: Фотографія – це творче дослідження життя.
<https://life.pravda.com.ua/society/2014/07/16/175150/>
4. Родченко А.М. шляхи сучасної фотографії <http://media-shoot.ru/publ/30-1-0-356>
5. Райс Кори. Перший підхід до теорії фотографії: Шарковські, Зонтаг та Барт. <https://www.photographer.ru/cult/theory/8291.htm>

18. Маргінальність та субкультури як феномен сучасної культури

Рекомендована література:

1. Бондар Т. В. Молодіжна субкультура: сучасні вияви // Український соціум. 2003. №1 (2). С. 24-29.
2. Карп'як Вадим. Молодіжні субкультури // Спілка української молоді <http://www.cym.org/ua/content/subcult1.asp>
3. Ортега-і-Гасет Х. Повстання мас. К., 2005.
4. Сторі Джон. Теорія культури та масова культура. К., 2005.
5. Радзієвський В. О. Базові резонансні субкультури сучасної України: монографія. Київ: Вид-во «Логос», 2014. 664 с.
6. Радзієвський В. О. Нотатки з субкультури аномії: монографія. Київ: Вид-во «Логос», 2012. 368 с.
7. Радзієвський В. О. Про теорію та історію субкультур: нариси до субкультурології: монографія. Київ: Вид-во «Логос», 2013. 276 с.

19. Культура постмодернізму (на основі ідей теоретиків постмодерну та прикладів різних культурно-мистецьких форм)

Рекомендована література:

1. Бодріяр Ж. Симулякри і симуляція. К., 2004.
2. Дротянко Л.Г. Концепции информационного общества и культуры постмодерна: компаративный анализ / Вісник НАУ. Серія: Філософія. Культурологія. 2006. № 2 (4)
3. Енциклопедія постмодернізму / За ред. Ч.Е. Вінквіста та В.Е. Тейлора. К., 2003.
4. Кормич Л., Багацький В. Культурологія (історія і теорія світової культури ХХ століття). Харків, 2002.
5. Краснодембський З. На постмодерністських роздоріжжях культури. К., 2000.
6. Ліотар Ж.-Ф. Ситуація постмодерну / Філософ. і соц. думка. 1995. № 5–6.

7. Меднікова Г.С. Українська і зарубіжна культура ХХ ст. Навч. посібник. К.: Знання, 2002.
8. Хабермас Ю. Модерн – незавершений проект / Вопросы философии. 1992. № 4. С. 40-51.
9. Хуцишвили Г.Ш. Идея метакультуры в романе Г.Гессе "Игра в бисер" // Философские науки. 1988. № 12. С. 43-52.
10. Чміль Г. П. Дзеркальна реальність і смак симулякру в постмодерних концептуалізаціях // Мистецтвознавство України. 2006. № 6-7. С. 302-311.
11. Шейко В.М., Богуцький Ю.П. Формування основ культурології в добу цивілізаційної глобалізації (друга пол. ХІХ – поч. ХХІ ст.). Монографія. К.: Генеза, 2005. 592 с.

ТЕМАТИКА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ З ДИСЦИПЛІН «ІСТОРІЯ МИСТЕЦТВ»

Декоративно-вжиткове мистецтво та урбаністика:

1. Урбаністичні проблеми сучасного міста – зарубіжний досвід та українська практика

Рекомендована література:

1. Вечерський В. Курс історії архітектури. Метод. Посіб. Для студентів. К.: Вид ІПСМ, 2006. https://issuu.com/182373/docs/kiarkhitekt_2006_1
2. Історія української архітектури. За ред. В. І. Тимофійенка. К.: Техніка, 2003.
3. Основи урбаністики: навчальний посібник для студентів базового напрямку "Архітектура". У 2-х ч. / Б. С. Посацький. Л.: Національний ун-т "Львівська політехніка", 2001. Ч. 2 : Розпланування та забудова міст. 2001. 244 с.: іл.
4. Основи урбаністики. Територіальне і просторове планування: навчальний посібник / Б. С. Посацький; Нац. ун-т "Львівська політехніка". 2-е вид. Львів: Вид-во Львівської політехніки, 2011. 366 с.
5. Стародубцева Л.В. Архітектура постмодернізму. Історія. Теорія. Практика: Посіб. для студ. архітектур. спец. вузів. К.: Спалах, 1998.
6. Урбаністика: підручник / Ю. М. Шкодовський, В. І. Каменський. Х.: ХНУБА, 2012. 209 с.

2. Школа Баухаузу: історія, передова практика, освітні програми, імена видатних митців – викладачів школи

Рекомендована література:

1. Баухауз. Історія найхоробрішого навчального закладу ХХ століття <https://losko.ru/bauhaus-history/>
2. Вальтер Гропиус – засновник Баухауза і першопроходець модернізму. <https://losko.ru/walter-gropius/>
3. 9 книг школи Баухауз 1920–30-х років <https://awdee.ru/9-knig-shkoly-bauhauz-1920-30-h-godov/>

4. Less is more: культові предмети школи Баухауз.
<https://losko.ru/bauhaus-products/>

5. Schmidt D. Bauhaus. Dresden, 1966.

3. Образ міста очима митців: архітектурні фантазії Дж. Б. Піранезі, прєкти ідеального міста Кл. Н. Леду, кінообраз «Метрополіса» у стрічці режисера Фріца Ланга, футуристичні візії Якова Чернихова

4.

Рекомендована література:

1. Вечерський В. Курс історії архітектури. Метод. Посіб. Для студентів. К.: Вид ІПСМ, 2006. https://issuu.com/182373/docs/kiarkhitekt_2006_1

2. Anthony Vidler, Claude-Nicolas Ledoux: Architecture and Social Reform at the End of the Ancien Régime. <https://www.jstor.org/stable/2739356>

5. Універсальне та специфічне в історії мистецтва орнаменту

Рекомендована література:

1. Антонович Д. Український орнамент / Дмитро Антонович // Українська культура : Лекції за ред. Дмитра Антоновича. К.: Либідь, 1993. С. 385-403.

2. Лоліна Н. А. Орнаментальне мистецтво як феномен художньої культури: дис. ... канд. мистецтвознавства: 17.00.01 / Лоліна Надія Анатоліївна. К., 2006. 246 с.

3. Павлуцький Г. Історія українського орнаменту; передм. М. Макаренка. К.: УАН, 1927. 27 с.: табл.

4. Романець Т. А. «Орнамент»: можливості уточнення терміну // Гончарівські читання (другі) «Українська народна творчість у поняттях міжнародної термінології». К., 1995. С. 30-33.

5. Селівачов М. Р. Лексикон української орнаментики (іконографія, номінація, стилістика, типологія). К : Редакція вісника «Ант», 2005. 400 с.

6. Щербаківський В.М. Українське мистецтво: Вибрані неопубліковані праці. Упоряд., вст. ст. В. Ульяновського. Київ: Либідь, 1995. 288 с., іл.

Мистецтво музики:

6. Партесний концерт: розвиток західноєвропейських композиторських традицій у бароковій музиці України

Рекомендована література:

1. Герасимова-Персидська Н. О. Італійські впливи в українській музиці XVII ст. // Музична культура Італії та Франції: від бароко до романтизму (проблеми стилю та міжкультурних контактів): зб. наук. пр. / Київ. держ.

консерваторія ім. П. І. Чайковського; ред.-упоряд. М. Черкашина, Г. Куколь. Київ, 1991. С. 17–25.

2. Герасимова-Персидська Н. Хоровий концерт на Україні в XVII–XVIII ст. Київ: Музична Україна, 1978. 182 с.

3. Кузьмінський І. Львівський рукопис «Грамматика Музикальна»: джерело пізнання теорії та практики партесної творчості М. Дилецького // Науковий вісник Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського: зб. наук. пр. Вип. 88. Ч. 1: Старовинна музика – сучасний погляд / упоряд. Н. Герасимова-Персидська. Київ: НМАУ ім. П. І. Чайковського, 2009. С. 200–209.

4. Марченко М.О. Інтерпретаційна модель партесного твору в українській виконавській культурі на межі XX–XXI ст. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. К.: 2021, 245 с.

5. Партесні концерти XVII–XVIII ст. з київської колекції / упоряд., розшифровка, звед. в партитуру, наук. ред., вступ. ст. та комент. Н.О. Герасимової-Персидської. Київ: Музична Україна, 2006. 337 с.

6. Савчук І. Микола Дилецький «Грамматика музикальна». Петербурзький список 1723 року: Від часу відкриття до опублікування // Художня культура. Актуальні проблеми: наук. вісник / Ін-т проблем сучас. мистец. НАМ України. Київ: ІПСМ НАМ України, 2016. Вип. 12. С. 186–205.

7. Стельмащук Р. Бароківі музично-риторичні фігури в українській музиці партесного стилю: тенденції, закономірності, особливості // Молодь і ринок. 2011. № 10. С. 100–104.

8. Цалай-Якименко О. Київська школа музики XVII століття: монографія. Київ-Львів-Полтава: Наук. товариство ім. Т. Шевченка у Львові, 2002. 512 с.

9. Шуміліна О. Українська партесна літургія у контексті мовних традицій духовної музики XVII - першої половини XVIII століть // Українська музика: наук. часоп. / Львів. нац. муз. акад. ім. М. В. Лисенка. 2012. Число 2. С. 90–98.

7. Хорова й оперна спадщина Дмитра Бортнянського у світовій музичній культурі

Рекомендована література:

1. Бортнянський Д. С. Світські твори (укладач А.В. Чувашов). <http://www.m-planet.ru/?id=20&detail=724>

2. Іванов М. Дмитро Бортнянський. К.: Музична Україна. 1980. 143 с.

3. Корній Л.. Історія української музики. Т.2 . К.; Харків; Нью-Йорк: М. П. Коць, 1998. 244 с.

4. Муха А. Композитори України та української діаспори. К.: 2004.

5. Сокіл [ноти і текст]: Опера, клавір. / Дмитро Бортнянський, Лібр. Ф. Г. Лаферм'єра, перекл., літ. рід. і післямова М. Стріхи, передм. Г. Ганзбурга, упор. А. Бондаренко. К.-Дрогобич: видавець Святослав Сурма. 2012. 218 с.

6. Чувашов А. В. Неизвестная оратория Д. С. Бортнянского на текст П. Метастазіо. (Временник зубовского института. No 1 (32) / 2021. С. 60–67). https://artcenter.ru/wp-content/uploads/2021/05/Vremennik_2021_0132

8. Український авангард. Валентин Сильвестров

Рекомендована література:

1. Сильвестров В. В. Дочекатися музики. Лекції-бесіди. - Київ: Дух і літера, 2012.
2. Валентин Сильвестров. <https://theukrainians.org/valentyn-sylvestrov/>
3. Зустрічі з Валентином Сильвестровим . - К.: Дух і літера, 2012. 408 с.
4. Ильина А. Постмодернистические тенденции в музыке В. Сильвестров // Українське музикознавство. Вип. 33. К. 2004.
5. Мельниченко І.В. Специфіка естетики постмодернізму в контексті феномену творчості Валентина Сильвестрова. // Молодий вчений. 2017. № 10. С. 297-300.
6. Опанасюк О. П. Творчість В. Сильвестрова в контексті інтенціональної форми художнього образу // Українське мистецтвознавство. Вип. 5. К.: ІМФЕ, 2004. С. 76-81.
7. Опанасюк О. П. Про інтенціональний стиль в музичному мистецтві. На матеріалі Другої сонати для фортепіано В. Сильвестрова // Київське музикознавство. Вип. 25. К., 2007. С. 66-76.
8. Рудь П. В. Три фортепіанні сонати В. Сильвестрова: контекст становлення композиторського стилю. Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики. 2017. Вип.47. С.166-178.

9. Євген Станкович: давньослов'янські коріння неофольклорних творів. Фольк-опера «Цвіт папороті»

Рекомендована література:

1. Дорофєєва В. Полістилізм у творчості Євгена Станковича як семіотичний феномен: дис. ... канд. мистецтвознав. : 26.00.01 / Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. К., 2010. 201 с.
2. [Зінькевич О.](#) Параметри мистецтва Євгена Станковича / О. Зінькевич // Мистецькі обрії'99: Альманах: Науково-теоретичні праці та публікації. К.: Академія мистецтв України, 2000. С. 321-325.
3. Колісник О.В. Мовно-стильова самобутність камерно-інструментальної музики Євгена Станковича. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Львів-2017.
4. Лісецький С. Євген Станкович / С.Лісецький. К.: Музична Україна, 1987. 64 с.
5. Станкович Є.Ф. Сайт НСКУ <https://composersukraine.org/index.php?id=675>
6. Станкович-Спольська Р. “Цвіт папороті” Євгена Станковича: проблема жанру. Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства за спеціальністю 17.00.03. Музичне мистецтво. Національна

музична академія України ім. П.І. Чайковського, Міністерство культури і туризму, Київ, 2005.

10. «Моїсей» Мирослава Скорика й «Моїсей» Івана Франка: компаративний аналіз

Рекомендована література:

1. Андрущенко Віктор, Кияновська Любов, Федоришин Василь. Філософсько-естетичні виміри вітаїзму у творчості Мирослава Скорика. *Interdisciplinary Studies of Complex Systems* No. 17 (2020) 43–58.

2. Голинська Ольга. Опера «мойсей» Мирослава скорика знову зазвучала у Львові. <http://mus.art.co.ua/opera-moysey-myroslava-skoryka-znovu-zazvuchala-u-lyvovi/>

3. Кияновська Л. Опера « Мойсей» Мирослава Скорика – тексти, контексти, підтексти (естетико-критичне есе). *Просценіум*, 2002. №1, 55-60.

4. Кияновська Л. Опера для одного композитора з увертюрою і мораліте (творчий портрет Милрослава Скорика). *Міжнародний вісник. Культурологія. Філологія. Музикознавство*. Вип. 1(1). Київ: Міленіум. 2013. С. 139-145.

5. Мойсей української музики: Мирослав Скорик. <https://uain.press/blogs/mojsej-ukrayinskoyi-muzyky-myroslav-skoryk-884809>

6. Скорик Мирослав Михайлович. Сайт НСКУ <https://composersukraine.org/index.php?id=1371>

Образотворче мистецтво:

11. Основні концепції походження мистецтва: інтерпретації ранніх форм мистецтва періоду палеоліту – печерних розписів та дрібної пластики

Рекомендована література:

1. Ніколова Н.І., Чмихов М.О. *Культурологія: культурогенез*. Київ: Скіф, 2012. 438 с.

2. Павленко Ю.В., Харченко О.М. Поліваріантність розвитку раннепервісного суспільства та культурна своєрідність верхньопалеолітичних мисливців прильодовикової зони. <https://core.ac.uk/download/pdf/149245852.pdf>

3. Фартінг С. *Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення*. К., 2019.

4. Яковлева Л. *Найдавніше мистецтво України*. К., 2013.

12. Доля реалізму в історії європейського мистецтва: реалізм як метод і напрямок (на прикладах окремих мистецьких творів від доби Відродження до фотореалізму 20 ст.)

Рекомендована література:

1. Кодьєва О. П. Зображальне як культуротворчий феномен: Монографія. К.: ЗАТ «Нічлава», 2007. 264 с.
2. Коннов О. Ф. Історична динаміка художнього стилю: автореф. дис... канд. філос. наук: 09.00.08. К., 2010. 16 с.
3. Edwards J. L. Still looking for Pieter Bruegel the Elder // University of Birmingham. — 2013
4. Forty S. Bruegel. — USA : Taj Books International LLP, 2014.
5. Michel E., Charles V. The Brueghels. — London : Grange Books, 2012.

13. Графіка як вид мистецтва: види, техніки, манери, видатні постаті в європейській історії рисунка, гравюри та мистецтва книги

Рекомендована література:

1. Белічко Н.Ю., О. А. Лагутенко О.А. Графіка // Енциклопедія Сучасної України: електронна версія [онлайн] / гол. редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк та ін.; НАН України, НТШ. Київ: Інститут енциклопедичних досліджень НАН України,
2. Ілюстрація як вид графіки.
https://studbooks.net/1027961/kulturologiya/illyustratsiya_grafiki
3. Українська графіка ХХ століття / Ольга Лагутенко. Київ, 2011. 184 с.: іл.
4. Федорук О.К. Графіка як вид образотворчого мистецтва. К., 1983.
5. Фаворський В. А. Про мистецтво, про книгу, про гравюри / Упорядник Є. С. Левітін. М.: Книга, 1986.

14. Регіональні особливості варіантів мистецтва бароко в Італії, Іспанії, Австрії, південній Німеччині, Польщі

Рекомендована література:

1. Україна і Польща в період феодалізму: Зб. наук, праць. Київ, 1991.
2. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. К., 2019.
3. Бароко // Українська мала енциклопедія : 16 кн. : у 8 т. / проф. Є. Онацький. — Накладом Адміністрації УАПЦ в Аргентині. — Буенос-Айрес, 1957. — Т. 1, кн. І.
4. Бароко // Літературознавчий словник-довідник / за ред. Р. Т. Гром'яка, Ю. І. Коваліва, В. І. Теремка. — Київ : ВЦ «Академія», 2007. — С. 78.
5. Бароко // Лексикон загального та порівняльного літературознавства / голова ред. А. Волков. — Чернівці : Золоті литаври, 2001. — С. 62-64.

6. Кримський С. Бароко // Філософський енциклопедичний словник / В. І. Шинкарук (гол. редкол.) та ін. — Київ : Інститут філософії імені Григорія Сковороди НАН України : Абрис, 2002. — 742 с.

15. Англійське мистецтво 20 ст.: Френсіс Бекон, Люсьєн Фройд та інші художники «Лондонської школи», скульптура Генрі Мура та ін.

Рекомендована література:

1. Фартінг С. Історія мистецтва від найдавніших часів до сьогодення. К., 2019.

**ТЕМАТИКА ДЛЯ ДОСЛІДЖЕННЯ З ДИСЦИПЛІНИ
«ІСТОРІЯ КУЛЬТУРИ СТАРОДАВНЬОГО СХОДУ»**

1. Передумови, обставини, чинники формування і розвитку, однаково важливі для усіх культур стародавнього Сходу

Рекомендована література:

1. Гриценко Т. Культурологія. Навч. посібник. Т. Гриценко, С. Гриценко, А. Кондратюк та ін.; за ред. Т. Гриценко. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.

2. Гончарук Т.В. Культурологія: Навч. посібник. Тернопіль: Карт-бланш, 2004. 213 с.

3. Зотов В. Українська та зарубіжна культура. Словник культурологічних термінів. В. Зотов, А. Клімачова, В. Таран. К.: Центр учбової літератури, 2009. 269 с.

4. Поліщук Є.Б. Історія культури. Короткий довідник. К.: Наук. думка, 2000. 454 с.

5. Полікарпов В. С. Лекції з історії світової культури. К.: Знання, 2000. 359 с.

6. Шалагінови О. І., Б. Б. Історія стародавнього світу ПЕД. ПРЕСА 2006. 290 с.

2. Географічні фактори Межиріччя та їх роль у формуванні матеріальної і духовної культури цього регіону

Рекомендована література:

1. Замаровський В. Спочатку був Шумер [Текст] / [пер. із словацької Дмитра Андрухова].— К. : Веселка, 1983. 207 с.

2. Лосєв І.В., Єфименко В.В., Гриценко В.С., Левчук Л.Т. Історія світової культури. Навчальний посібник для ВНЗ (рек. МОН України). 3-є вид. В-во: ЦУЛ, 2010. 320 с.

3. Поліщук Є.Б. Історія культури. Короткий довідник. К.: Наук. думка, 2000. 454 с.
4. Режко В.А., Кушнерук В.А., Чорний І.В., Греченко В.А. Історія світової та української культури. Підручник, К.: Літера, 2006. 481 с.

2. Головні риси стилю скульптур і рель'єфу у мистецтві стародавнього Єгипту

Рекомендована література:

1. Поліщук Є.Б. Історія культури. Короткий довідник. К.: Наук. думка, 2000. 454 с.
2. Історія світової культури: Навч. посібник. Л.Т. Левчук та ін. К.: Наукова думка, 2006. 438 с.
3. Історія світової культури /Під заг. ред. М.В. Дєдкова. Запоріжжя: Дике Поле, 2009. 376 с.
4. Поліщук Є.Б. Історія культури. Короткий довідник. К.: Наук. думка, 2000. 454 с.
5. Режко В.А., Кушнерук В.А., Чорний І.В., Греченко В.А. Історія світової та української культури. Підручник, К.: Літера, 2006. 481 с.

4. Писемність стародавньої Індії: етапи становлення та впливи

Рекомендована література:

1. Поліщук Є.Б. Історія культури. Короткий довідник. К.: Наук. думка, 2000. 454 с.
2. Тюрменко І. Культурологія: теорія та історія культури: Навчальний посібник. За ред. І. Тюрменко, С. Буравченкова, П. Рудик. К.: Центр навчальної літератури, 2010. – 370 с.
3. Ушакова К. В. Основи теорії культури: навч.-метод. Посібник. К. В. Ушакова, Ю. О. Ушакова, І. В. Сумченко; ОНУ ім. І. І. Мечникова, Ф-т історії та філософії. Одеса: Одеський нац. ун-т, 2019. 123 с.

5. Загальнокультурне значення «Книги змін» (І-цзин) у Китаї?

Рекомендована література:

1. Ігошкіна Н.Г. Культурологія мистецтва. Навчальний посібник. К.: МАУП, 2006. 243 с.
2. Крижанівський О. Історія Стародавнього Сходу. Навчальний посібник / О.П. Крижанівський. К.: Либідь, 2002. 590 с.
3. Малявин В. В. Китайская цивилизация / В. В. Малявин. М.: ИПЦ «Астрель. Издательство АСТ», 2001. 632 с.
4. Основи культурології: Навчальний посібник. Л.О. Сандюк та ін. К.: ЦУЛ, 2012. 56 с.

9.ЗАХИСТ ЗВІТУ ПРАКТИКИ ТА СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуального завдання. Форма звітності студента за практику – це подання письмового звіту підписаного і оціненого безпосередньо керівником. Письмовий звіт разом з щоденником практики, подається на рецензування керівникові практики від університету.

На залік з пізнавальної практики студент має представити весь пакет документів, передбачених програмою практики (письмовий звіт про проходження практики тощо).

Звіт та захист практики приймає комісія, призначена завідуючим кафедрою. До складу комісії можуть входити: завідувач кафедри, керівники практики та члени науково-методичної комісії за спеціальністю 034 Культурологія.

Комісія приймає залік у терміни, що визначені наказом на практику (але не пізніше ніж протягом тижня після її закінчення. Диференційована оцінка за практику вноситься в заліково-екзаменаційну відомість, індивідуальний навчальний план (залікову книжку) студента. У разі отримання незадовільної оцінки під час складання заліку студенту надається можливість повторного складання заліку за умови доопрацювання звіту й індивідуального завдання. За умови отримання негативної оцінки з практики під час ліквідації заборгованості комісії студент відраховується з університету.

Після захисту звіт залишається на кафедрі.

Проходження практики оцінюється у вигляді подання студентом звіту щодо опрацювання однієї із представлених тем.

Максимально студент може отримати 100 балів

100-90 – звіт повністю розкриває обрану тему, демонструє усвідомлене опрацювання першоджерел та дослідницької літератури, містить творчий доробок автора та демонструє аналітичне ставлення до проблеми.

89-74 - звіт достанько розкриває обрану тему, демонструє опрацювання першоджерел та дослідницької літератури, аналітичне ставлення до проблеми.

73-60 - балів – звіт побігло розкриває обрану тему, демонструє часткове опрацювання першоджерел та дослідницької літератури, невисокий рівень аналітики та узагальнень.

59-1 – невідповідність вимогам до звіту, не містить елементів дослідницьких методів в культурології

0 балів – студент не подав звіт

10 ПОЛІТИКИ

10.1 Політика щодо академічної доброчесності

Політика щодо академічної доброчесності регламентується "Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка".

<http://surl.li/alvis>

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація) робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. Викладач зобов'язаний у такому випадку видати інше індивідуальне завдання.

10.2 Комунікаційна політика

Усі запитання до керівника щодо здійснення практики можуть надсилатися на персональну корпоративну електронну пошту, на платформу Teams та на особистісні messenger викладача.

а. Політика щодо перекладання

Звіти, які надано керівнику для перевірки із порушенням термінів, оцінюються нижчими балами. Перекладання відбувається із дозволу директора ННІГСН у разі поважної причини, підтвердженої документально.

10.4 Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням, він має право опротестувати виставлену оцінку у встановленому порядку.

11. РЕКОМЕНОВАНА ЛІТЕРАТУРА ЩОДО МЕТОДОЛОГІЇ ДОСЛІДНИЦЬКОЇ РОБОТИ

1. Адамова З.І, Багрій К.Л. Особливості організації самостійної роботи студентів у процесі виявлення їх творчого потенціалу Проблеми освіти та методика викладання у вищій школі. Випуск II (58), 2015. С.237- 243.

2. Брюховецька О. Методичні рекомендації для написання курсових та кваліфікаційних робіт зі спеціальності культурологія. [Електронний ресурс] / Київ: [НаУКМА], 2018. 21 с. Режим доступу: URL: <http://ekmair.ukma.edu.ua/handle/123456789/14851>

3. Важинський С.Е., Щербак Т.І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. / С. Е. Важинський, Т.І. Щербак. – Суми: СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2016. 260 с.

4. Гуревич Р.С. Інформаційні технології навчання: інноваційний підхід: навчальний посібник / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемія, Л. С. Шевченко ; за ред. Гуревича Р. С. – Вінниця : ТОВ фірма «Планер», 2012. 348 с.

5. Еко У. Як написати дипломну роботу: Гуманітарні науки. К.: Літопис, 2007.

6. Калашнікова Л. М., Жерновникова О.А. Навчально-дослідна і науково-дослідна робота студентів / Л.М. Калашнікова, О.А.Жерновникова. Педагогіка вищої школи у схемах і таблицях: навчальний посібник. – Харків, 2016. 260 с.
7. Кобернік С.Г. Організація самостійної пізнавальної діяльності студентів з методики навчання географії у контексті розвитку вищої школи в Україні. К.: Наукові записки. Серія: педагогіка. – 2015. – № 1.с. 29-35.
8. Мальська М., Паньків Н. Основи наукових досліджень : навчальний посібник / Марта Мальська, Наталія Паньків. – Львів : Видавництво ЛНУ імені Івана Франка, 2020. - 226 с.
9. Мачинська Н.І., Стельмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник / Н.І. Мачинська, С.С. Стельмах. – Львів: Львівський державний ун-т внутрішніх справ, 2012. 180 с.
10. Олексюк О.М., Тушева В.В. Методологія наукових досліджень у галузі мистецтвознавства та музичної педагогіки : навч. посіб. / О.М. Олексюк, В.В. Тушева. — Київ : Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2020. — 176 с.
11. Положення про проведення практики здобувачів вищої освіти Національного технічного університету «Дніпровська політехніка» <http://surl.li/amiwl>
12. Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті "Дніпровська політехніка" <http://surl.li/alvis>
13. Садова Т. А., Георгян Н. М. Діагностика навчально-пізнавальної діяльності студентів закладу вищої освіти: Навчально-методичний посібник. Слов'янськ, 2019. 87 с.
14. Сидорчук Н.Г. Організація науково-дослідної роботи студентів педагогічних навчальних закладів / Н.Г. Сидорчук // Психолого-педагогічні основи гуманізації навчально-виховного процесу в школі та вузі: Зб. наукових праць. Випуск 3. – Рівне: Волинські обереги, 2002. – 276 с. С. 117-120.
15. Цехмістрова Г.С. Основи наукових досліджень: навчальний посібник / Г.С. Цехмістрова. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2004. 240 с.
16. Швед М. Самостійна робота студентів: навч.-метод. посібник / Марія Швед. – Львів: ЛНУ імені Івана Франка, 2013. 205 с.

ДОГОВІР № _____
на проведення практики студентів закладів вищої освіти

м. Дніпро

“___” _____ 20__ р.

Ми, хто нижче підписався, з одного боку – **Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»** (надалі – заклад вищої освіти) в особі першого проректора _____, діючого на підставі статуту і, з другого боку,
(прізвище, ініціали)

(назва підприємства, організації, установи)

(надалі - база практики) в особі _____
(посада, прізвище, ініціали)

діючого на підставі _____,
(статуту підприємства, розпорядження, доручення)

уклали між собою договір:

1. База практики зобов'язується:

1.1. Прийняти студентів на практику за календарним планом:

№ п/п	Назва спеціальності	Курс	Вид практики	К-сть студентів	Термін практики	
					початок	кінець

1.2. Призначити наказом кваліфікованих фахівців для безпосереднього керівництва практикою.

1.3. Створити студентам необхідні умови для виконання програми практики, не допускати їх використання на посадах та роботах, що не відповідають програмі практики та майбутній спеціальності.

1.4. Забезпечити студентам умови безпечної роботи на кожному робочому місці. Проводити обов'язковий інструктаж з охорони праці: вступний та на робочому місці. У разі потреби навчити студентів-практикантів безпечним методам праці. Забезпечити спецодягом та запобіжними засобами за нормами, встановленими для штатних працівників. Це стосується і лікувально-профілактичного обслуговування.

1.5. Надати студентам-практикантам і керівникам практики від закладу вищої освіти можливість користуватися лабораторіями, кабінетами, майстернями, бібліотеками, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики.

1.6. Забезпечити облік виходів на роботу студентів-практикантів. Про всі порушення трудової дисципліни та внутрішнього розпорядку повідомляти заклад вищої освіти.

1.7. Після закінчення практики дати характеристику на кожного студента-практиканта та відгук на підготовлений звіт.

1.8. Додаткові умови:

)

а) на безоплатних умовах база практики – заклад вищої освіти; _____

1. Заклад вищої освіти зобов'язується:
  - 1.1. За два місяці до початку практики надати базі практики для погодження програму, а не пізніше ніж за тиждень – список студентів-практикантів.
  - 2.2 Призначити керівниками практики кваліфікованих викладачів.
- 1.2. Забезпечити дотримання студентами трудової дисципліни та правил внутрішнього трудового розпорядку. Брати участь у розслідуванні комісією бази практики нещасних випадків, що сталися зі студентами.

2. Відповідальність сторін за невиконання договору:
  - 2.1. Сторони відповідають за невиконання покладених на них обов'язків щодо організації проведення практики згідно з чинним законодавством про працю в Україні.
  - 2.2. Усі суперечки, що виникають між сторонами, вирішуються в установленому порядку.

Договір набуває сили після його підписання сторонами і діє до кінця проходження практики згідно з календарним планом.

Договір складений у двох примірниках - базі практики та закладу вищої освіти.

Юридичні адреси сторін:

Заклад вищої освіти:

Просп. Д. Яворницького, 19
м. Дніпро, 49005, Україна,
навчальний відділ НТУ «ДП»

База практики:

_____
_____
_____
_____

Підписи та печатки:

Заклад вищої освіти:

_____
“ ___ ” _____ 20__ р.

База практики:

_____
“ ___ ” _____ 20__ р.

Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

_____ (назва практики)

студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

Факультет (інститут) _____

Кафедра _____

Ступінь вищої освіти _____

Спеціальність _____

_____ курс, група _____
(шифр групи)

Керівник практики від НТУ «ДП» _____
(посада, прізвище та ініціали)

Печатка деканату   Декан факультету (директор інституту) _____
(підпис)

Студент _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

прибув «_____» _____ 20____р.

на підприємство, організацію, установу і приступив до практики.

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____20____р.

_____
(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Вибув „_____” _____20____р.
з підприємства, організації, установи

Печатка підприємства,
організації, установи „_____” _____20____р.

_____
(підпис) _____
(посада, прізвище та ініціали відповідальної особи)

Відгук і оцінка роботи студента на практиці

_____
(назва підприємства, організації, установи)

Керівник практики від підприємства, організації, установи

_____
(підпис) _____
(прізвище та ініціали)

Печатка підприємства,
організації, установи «_____» _____20____р.

Додаток 4
Титульний лист
звіту пізнавальної практики (Зразок)

Міністерство освіти і науки України
Національний технічний університет
«Дніпровська політехніка»
НН Інститут гуманітарних і соціальних наук
Кафедра філософії і педагогіки

Звіт з пізнавальної практики
Студента групи 034-22
ОПП «Культурологія»
за спеціальністю 034 Культурологія

керівник: доктор філософських наук,
професор Шабанова Ю.О.

2022 р.

ПРИКЛАДИ ОФОРМЛЕННЯ БІБЛІОГРАФІЧНОГО ОПИСУ
з урахуванням Національного стандарту України ДСТУ
8302:2015

Книги: Один автор

1. Бичківський О. О. Міжнародне приватне право : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 82 с.
2. Бондаренко В. Г. Немеркнуча слава новітніх запорожців: історія Українського Вільного козацтва на Запоріжжі (1917-1920 рр.). Запоріжжя, 2017. 113 с.
3. Бондаренко В. Г. Український вільнокозацький рух в Україні та на еміграції(1919-1993 рр.) : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 600 с.
4. Вагіна О. М. Політична етика : навч.-метод. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017.102 с.
5. Верлос Н. В. Конституційне право зарубіжних країн : курс лекцій. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 145 с.
6. Горбунова А. В. Управління економічною захищеністю підприємства:теорія і методологія : монографія. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 240 с.
7. Гурська Л. І. Релігієзнавство : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ :ЦУЛ, 2016. 172 с.
8. Дробот О. В. Професійна свідомість керівника : навч. посіб. Київ : Талком,2016. 340 с.

Два автори

1. Аванесова Н. Е., Марченко О. В. Стратегічне управління підприємством та сучасним містом: теоретико-методичні засади : монографія. Харків : Щедра садиба плюс, 2015. 196 с.
2. Батракова Т. І., Калюжна Ю. В. Банківські операції : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 130 с.
3. Білобровко Т. І., Кожуховська Л. П. Філософія науки й управління освітою :навч.-метод. посіб. Переяслав-Хмельницький, 2015. 166 с.
4. Богма О. С., Кисильова І. Ю. Фінанси : конспект лекцій. Запоріжжя : ЗНУ,2016. 102 с.
5. Горошкова Л. А., Волков В. П. Виробничий менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 131 с.
6. Гура О. І., Гура Т. Є. Психологія управління соціальною організацією :навч. посіб. 2-ге вид., доп. Херсон : ОЛДІ-ПЛЮС, 2015. 212 с.

Три автори

1. Аніловська Г. Я., Марушко Н. С., Стоколоса Т. М. Інформаційні системи і технології у фінансах : навч. посіб. Львів : Магнолія 2006, 2015. 312 с.
2. Городовенко В. В., Макаренков О. Л., Сантос М. М. Судові та правоохоронні органи України : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2016. 206 с.

3. Кузнецов М. А., Фоменко К. І., Кузнецов О. І. Психічні стани студентів у процесі навчально-пізнавальної діяльності : монографія. Харків : ХНПУ, 2015. 338 с.

4. Якобчук В. П., Богоявленська Ю. В., Тищенко С. В. Історія економіки та економічної думки : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2015. 476 с.

Чотири і більше авторів

1. Бікулов Д. Т., Чкан А. С., Олійник О. М., Маркова С. В. Менеджмент : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 360 с.

2. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Стреляєв Ю. М., Ткаченко І. Г. Варіаційне числення та методи оптимізації : навч. посіб. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 84 с.

3. Науково-практичний коментар Кримінального кодексу України : станом на 10 жовт. 2016 р. / К. І. Беліков та ін. ; за заг. ред. О. М. Литвинова. Київ : ЦУЛ, 2016. 528 с.

4. Операційне числення : навч. посіб. / С. М. Гребенюк та ін. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 88 с.

5. Основи охорони праці : підручник / О. І. Запорожець та ін. 2-ге вид. Київ : ЦУЛ, 2016. 264 с.

Автор(и) та редактор(и) / упорядники

1. Березенко В. В. PR як сфера наукового знання : монографія / за заг. наук. ред. В. М. Манакіна. Запоріжжя : ЗНУ, 2015. 362 с.

2. Бутко М. П., Неживенко А. П., Пепа Т. В. Економічна психологія : навч. посіб. / за ред. М. П. Бутко. Київ : ЦУЛ, 2016. 232 с.

3. Дахно І. І., Алієва-Барановська В. М. Право інтелектуальної власності : навч. посіб. / за ред. І. І. Дахна. Київ : ЦУЛ, 2015. 560 с.

Багатотомні видання

1. Енциклопедія Сучасної України / редкол.: І. М. Дзюба та ін. Київ : САМ, 2016. Т. 17. 712 с.

2. Кучерявенко Н. П. Курс податкового права : в 6 т. Харків : Право, 2007. Т. 4 : Особенная часть. Косвенные налоги. 536 с.

3. Лодий П. Д. Сочинения : в 2 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. А. В. Сеницына. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова ; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2015. Т. 1. 306 с.

4. Новицкий О. М. Сочинения : в 4 т. / ред. изд.: Н. Г. Мозговая, А. Г. Волков ; авт. вступ. ст. Н. Г. Мозговая. Киев ; Мелитополь : НПУ им. М. Драгоманова

; МГПУ им. Б. Хмельницкого, 2017. Т. 1. 382 с.

5. Правова система України: історія, стан та перспективи : у 5 т. / Акад. прав. наук України. Харків : Право, 2009. Т. 2 : Конституційні засади правової системи України і проблеми її вдосконалення / заг. ред. Ю. П. Битяк. 576 с.

Законодавчі та нормативні документи

1. Конституція України : офіц. текст. Київ : КМ, 2013. 96 с.
2. Деякі питання стипендіального забезпечення : Постанова Кабінету Міністрів України від 28.12.2016 р. № 1050. Офіційний вісник України. 2017. № 4. С. 530–543.
3. Про Концепцію вдосконалення інформування громадськості з питаньєвроатлантичної інтеграції України на 2017-2020 роки : Указ Президента України від 21.02.2017 р. № 43/2017. Урядовий кур'єр. 2017. 23 лют. (№ 35). С. 10.
4. Про затвердження Вимог до оформлення дисертації : наказ Міністерства освіти і науки від 12.01.2017 р. № 40. Офіційний вісник України. 2017. № 20. С. 136–141.
5. Інструкція щодо заповнення особової картки державного службовця : затв. наказом Нац. агентства України з питань Держ. служби від 05.08.2016 р. № 156. Баланс-бюджет. 2016. 19 верес. (№ 38). С. 15–16.
6. Повітряний кодекс України : Закон України від 19.05.2011 р. № 3393-VI. Відомості Верховної Ради України. 2011. № 48-49. Ст. 536.
7. Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 р. № 1556-VII. Дата оновлення: 28.09.2017. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-18> (дата звернення: 15.11.2017).
8. Про освіту : Закон України від 05.09.2017 р. № 2145-VIII. Голос України. 2017. 27 верес. (№ 178-179). С. 10–22.
- 9.

Архівні документи

1. Лист Голови Співки «Чорнобиль» Г. Ф. Лепіна на ім'я Голови Ради Міністрів УРСР В. А. Масола щодо реєстрації Статуту Співки та сторінки Статуту. 14 грудня 1989 р. ЦДАГО України (Центр. держ. архів громад. об'єднань України). Ф. 1. Оп. 32. Спр. 2612. Арк. 63, 64 зв., 71.
2. Матеріали Ради Народних комісарів Української Народної Республіки. ЦДАВО України (Центр. держ. архів вищ. органів влади та упр. України). Ф. 1061. Оп. 1. Спр. 8–12. Копія; Ф. 1063. Оп. 3. Спр. 1–3.
3. Наукове товариство ім. Шевченка. Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаника НАН України. Ф. 1. Оп. 1. Спр. 78. Арк. 1–7.

Патенти

1. Люмінісцентний матеріал: пат. 25742 Україна: МПК6 C09K11/00, G01T1/28, G21H3/00. № 200701472; заявл. 12.02.07; опубл. 27.08.07, Бюл. № 13. 4 с.
2. Спосіб лікування синдрому дефіциту уваги та гіперактивності у дітей: пат. 76509 Україна. № 2004042416; заявл. 01.04.2004; опубл. 01.08.2006, Бюл. № 8 (кн. 1). 120 с.

Препринти

1. Панасюк М. І., Скорбун А. Д., Сплошной Б. М. Про точність визначення активності твердих радіоактивних відходів гамма-методами. Чорнобиль : Ін-т з проблем безпеки АЕС НАН України, 2006. 7, [1] с. (Препринт. НАН України, Ін-т проблем безпеки АЕС; 06-1).
2. Шиляев Б. А., Воеводин В. Н. Расчеты параметров радиационного повреждения материалов нейтронами источника ННЦ ХФТИ / ANL USA с подкритической сборкой, управляемой ускорителем электронов. Харьков : ННЦ ХФТИ, 2006. 19 с.: ил., табл. (Препринт. НАН Украины, Нац. науч. центр «Харьк. физ.-техн. ин-т»; ХФТИ2006-4).

Стандарти

1. ДСТУ 7152:2010. Видання. Оформлення публікацій у журналах і збірниках. [Чинний від 2010-02-18]. Вид. офіц. Київ, 2010. 16 с. (Інформація та документація).
2. ДСТУ ISO 6107-1:2004. Якість води. Словник термінів. Частина 1 (ISO 6107-1:1996, IDT). [Чинний від 2005-04-01]. Вид. офіц. Київ : Держспоживстандарт України, 2006. 181 с.
3. ДСТУ 3582:2013. Бібліографічний опис. Скорочення слів і словосполучень українською мовою. Загальні вимоги та правила (ISO 4:1984, NEQ; ISO 832:1994, NEQ). [На заміну ДСТУ 3582-97; чинний від 2013-08-22]. Вид. офіц. Київ : Мінекономрозвитку України, 2014. 15 с. (Інформація та документація).

Каталоги

1. Горницкая И. П. Каталог растений для работ по фитодизайну / Донец. ботан. сад НАН Украины. Донецк : Лебедь, 2005. 228 с.
2. Історико-правова спадщина України : кат. вист. / Харків. держ. наук. б-каім. В. Г. Короленка; уклад.: Л. І. Романова, О. В. Земляніщина. Харків, 1996. 64 с.
3. Пам'ятки історії та мистецтва Львівської області : кат.-довід. / авт.-упоряд.: М. Зобків та ін. ; Упр. культури Львів. облдержадмін., Львів. іст. музей. Львів : Новий час, 2003. 160 с.

Бібліографічні покажчики

1. Боротьба з корупцією: нагальна проблема сучасності : бібліогр. покажч. Вип. 2 / уклад.: О. В. Левчук, відп. за вип. Н. М. Чала ; Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2017. 60 с.
2. Лисодед О. В. Бібліографічний довідник з кримінології (1992-2002) / ред. О. Г. Кальман. Харків : Одісей, 2003. 128 с.
3. Микола Лукаш : біобібліогр. покажч. / уклад. В. Савчин. Львів : Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2003. 356 с. (Українська біобібліографія ; ч. 10).
4. Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича в незалежній Україні : бібліогр. покажч. / уклад.: Н. М. Загородна та ін.; наук. ред. Т. В. Марусик; відп. за вип. М. Б. Зушман. Чернівці : Чернівецький національний університет, 2015. 512 с. (До 140-річчя від дня заснування).
5. Яценко О. М., Любовець Н. І. Українські персональні бібліографічні покажчики (1856-2013). Київ : Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського, 2015. 472 с. (Джерела української біографістики ; вип. 3).

Частина видання: книги

1. Алексеев В. М. Правовий статус людини та його реалізація у взаємовідносинах держави та суспільства в державному управлінні в Україні. Теоретичні засади взаємовідносин держави та суспільства в управлінні : монографія. Чернівці, 2012. С. 151–169.
2. Баймуратов М. А. Имплементация норм международного права и роль Конституционного Суда Украины в толковании международных договоров / М. А. Баймуратов. Михайло Баймуратов: право як буття вченого : зб. наук. пр. до 55-річчя проф. М. О. Баймуратова / упоряд. та відп. ред. Ю. О. Волошин. К., 2009. С. 477–493.
3. Гетьман А. П. Екологічна політика держави: конституційно-правовий аспект. Тридцять лет с экологическим правом : избранные труды. Харьков, 2013. С. 205–212.
4. Коломоєць Т. О. Адміністративна деліктологія та адміністративна деліктність. Адміністративне право України : підручник / за заг. ред. Т. О. Коломоєць. Київ, 2009. С. 195–197.

Частина видання: матеріалів конференцій (тези, доповіді)

1. Антонович М. Жертви геноцидів першої половини ХХ століття: порівняльно-правовий аналіз. Голодомор 1932-1933 років: втрати української нації : матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 4 жовт. 2016 р. Київ, 2017. С. 133–136.
2. Анциперова І. І. Історико-правовий аспект акту про бюджет. Дослідження проблем права в Україні очима молодих вчених : тези доп. всеукр. наук.-практ. конф. (м. Запоріжжя, 24 квіт. 2014 р.). Запоріжжя, 2014. С. 134–137.

3. Кононенко Н. Методология толерантности в системе общественных отношений. Формирование толерантного сознания в обществе : материалы VII междунар. антитеррорист. форума (Братислава, 18 нояб. 2010 г.). Киев, 2011. С. 145–150.

4. Микитів Г. В., Кондратенко Ю. Позатекстові елементи як засіб формування медіакультури читачів науково-популярних журналів. Актуальні проблеми медіаосвіти в Україні та світі : зб. тез доп. міжнар. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 3-4 берез. 2016 р. Запоріжжя, 2016. С. 50–53.

5. Соколова Ю. Особливості впровадження проблемного навчання хімії в старшій профільній школі. Актуальні проблеми та перспективи розвитку медичних, фармацевтичних та природничих наук : матеріали III регіон. наук.-практ. конф., м. Запоріжжя, 29 листоп. 2014 р. Запоріжжя, 2014. С. 211–212.

Частина видання: довідкового видання

1. Кучеренко І. М. Право державної власності. Великий енциклопедичний юридичний словник / ред. Ю. С. Шемшученко. Київ, 2007. С. 673.

2. Пирожкова Ю. В. Благодійна організація. Адміністративне право України : словник термінів / за ред.: Т. О. Коломoeць, В. К. Колпакова. Київ, 2014. С. 54–55.

3. Сірий М. І. Судова влада. Юридична енциклопедія. Київ, 2003. Т. 5. С. 699.

Частина видання: продовжуваного видання

1. Коломoeць Т. О. Оцінні поняття в адміністративному законодавстві України: реалії та перспективи формулювання їх застосування. Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки. Запоріжжя, 2017. № 1. С. 36–46.

2. Левчук С. А., Рак Л. О., Хмельницький А. А. Моделювання статичного деформування складеної конструкції з двох пластин за допомогою матриць типу Гріна. Проблеми обчислювальної механіки і міцності конструкцій. Дніпропетровськ, 2012. Вип. 19. С. 212–218.

3. Левчук С. А., Хмельницький А. А. Дослідження статичного деформування складених циліндричних оболонок за допомогою матриць типу Гріна. Вісник Запорізького національного університету. Фізико-математичні науки. Запоріжжя, 2015. № 3. С. 153–159.

4. Тарасов О. В. Міжнародна правосуб'єктність людини в практиці Нюрнберзького трибуналу. Проблеми законності. Харків, 2011. Вип. 115. С. 200–206.

Частина видання: періодичного видання (журналу, газети)

1. Bletskan D. I., Glukhov K. E., Frolova V. V. Electronic structure of 2H-SnSe₂: ab initio modeling and comparison with experiment. *Semiconductor Physics Quantum Electronics & Optoelectronics*. 2016. Vol. 19, No 1. P. 98–108.
  2. Біленчук П., Обіход Т. Небезпеки ядерної злочинності: аналіз вітчизняного і міжнародного законодавства. *Юридичний вісник України*. 2017. 20-26 жовт. (№ 42). С. 14–15.
  3. Коваль Л. Плюси і мінуси дистанційної роботи. *Урядовий кур'єр*. 2017. 1 листоп. (№ 205). С. 5.
- Інший варіант
4. Коломоець Т., Колпаков В. Сучасна парадигма адміністративного права: генеза і поняття // *Право України*. 2017. № 5. С. 71–79.
  5. Кулініч О. О. Право на освіту в системі конституційних прав людини і громадянина та його гарантії // *Часопис Київського університету права*. 2007. № 4. С. 88–92.

Електронні ресурси

1. Влада очима історії : фотовиставка. URL: <http://www.kmu.gov.ua/control/uk/photogallery/gallery?galleryId=15725757&> (дата звернення: 15.11.2017).
2. Ганзенко О. О. Основні напрями подолання правового нігілізму в Україні. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. Запоріжжя, 2015. № 3. – С. 20–27. – URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/juridichni/VestUr2015v3/5.pdf>. (дата звернення: 15.11.2017).
3. Шарая А. А. Принципи державної служби за законодавством України. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. № 5. С. 115–118. URL: http://lsey.org.ua/5_2017/32.pdf. (дата звернення: 15.11.2017).
4. Яцків Я. С., Маліцький Б. А., Бублик С. Г. Трансформація наукової системи України протягом 90-х років ХХ століття: період переходу до ринку. *Наука та інновації*. 2016. Т. 12, № 6. С. 6–14. DOI: <https://doi.org/10.15407/scin12.06.006>. (дата звернення: 15.11.2017).